

som altid vil ligge for, naar de borgerlige Lovgivningsfaktorer ere ene afgørende for de indre kirkelige Spørgsmaal, at komme ind i et Statskirkedømme, der vil blive mere skæbnesvangert for Folkekirken, end den enevældige Kongemagt nogen Sinde har været.

Idet Landemodet i Henhold hertil maa ønske, at en Kirkedag, som den omtalte, maa faa Lejlighed til at udtale sig, inden Rigsdagens Forhandlinger om de kirkelige Lovforslag føres videre, skal det med Hensyn til de forskellige Spørgsmaal, som Ministeriet i Cirkulæret af 29de Maj har ønsket bragte „under Forhandling“ paa det udvidede Landemode, tillade sig at bemærke, at da Landemodet kun kan være samlet een Dag, har det været umuligt blot at give Deltagerne Lejlighed til at udtale sig om alle disse Spørgsmaal, endsigse til at gøre disse til Genstand for en egentlig Forhandling, hvorigennem de forskellige Anskuelser kunde mødes og enes, eller til at stille Ændringsforslag angaaende andre Stykker af de kirkelige Lovforslag. Landemodet har derfor maattet indskrænke sig til, efter at nogle af Deltagerne havde faaet Lejlighed til at udtale sig om de første Hovedpunkter, angaaende Menighedsraad og Præstevalg, at vedtage følgende Resolution, der dog ikke maa betragtes som Resultat af en indgaaende Forhandling, men kun som en Udtalelse af den blandt Deltagerne fremherskende Anskuelse.

Naar der spørges, „om den paabudte almindelige Indførelse af Menighedsraad kan anses for at være til Gavn for Folkekirken“, da er Landemodet af den Mening, at et Menighedsraad i et Sogn, hvor de aandelige Betingelser for dets Virksomhed ere til Stede, vil kunne virke til Styrkelse af Menighedsbevidstheden og derigennem til Gavn for Folkekirken i det hele, hvorimod det i et Sogn, hvor de aandelige Betingelser fattes, snarest vil være til Skade og i al Fald ikke til nogen Gavn. Det maa derfor ønskes, at der maatte gives det enkelte Sogn Ret til at fritages for at oprette Menighedsraad, naar det efter nærmere bestemte Regler udtalte Ønsket derom.

Naar der dernæst spørges, „om Menighedsraads Institutionen i og for sig kan anses for at være et saa naturligt og selyskrevet Led i enhver Kirkeforfatning, at dens Indførelse kan anbefales, ogsaa uden at der samtidig foreligger et udarbejdet Forslag til en Forfatning for Folkekirken“, da vil Svaret herpaa ganske afhænge af, paa hvilket Grundlag denne Institution er bygget. Vel maa det indrømmes, at Menighedsraads Institutionen maa udgøre det første Trin i enhver repræsentativ Kirkeforfatning. Men denne Institution kan være bygget paa en saa rent kommunal Basis, at den vil blive Hindring for en Kirkeforfatning, der i nogen Maade skal kunne kaldes kirkelig. Det er derfor ubetinget rigtigst, at der samtidig med Indførelsen af Menighedsraad foreligger et udarbejdet Forslag angaaende Kirkeforfatningens øvrige Trin og, saaledes er gjort Skridt til Gennemførelse af en hel Kirkeforfatning. Og det maa i al Fald ubetinget kræves, at Menighedsraads Institutionen er bygget paa en saadan Basis, at den ikke skal hindre, men saa vidt muligt fremme Forfatningens kirkelige Karakter. Hertil vil der udkræves, at baade Valgretten og Valgbarheden er knyttet til Betingelser, som i nogen Maade kunne sikre, at det kirkelige Hensyn kan komme til sin Ret ved Valget og Oprettelsen af Menighedsraad.

Hvad *Præstevalget* angaar, da erkender Landemodet, at Sognemenigheden har et berettiget Krav paa Deltagelse deri; men er tillige af den Mening, at dette Krav vil paa den for Menigheden selv bedste Maade ske Fyldest, naar det ikke, som foreslaaet, bliver Menighedsraadet, der har at vælge og indstille 3 blandt alle Ansøgerne, men saaledes, at Ministeriet efter indhentet Betænkning og Indstilling af Biskoppen fremstiller 3 af disse, og at Valget imellem dem foretages af Sognets stemmeberettigede Beboere paa en Maade, som nærmere bliver at bestemme.

Paa Grund af Tiden's Knaphed maa Landemodet give Afkald paa saavel med Hensyn til disse Punkter at præcisere bestemt formulerede Forslag i det enkelte, som overhovedet at komme ind paa de endnu uberørte Spørgsmaal i Ministeriets Cirkulære.

Denne Udtalelse blev enstemmig vedtaget af Landemodet (Stiftets Biskop og Provster). For at vinde et Skøn over Stiftets hele Præsteskabs Stemning i denne Sag, blev der imidlertid tillige givet hele det udvidede Landemode Lejlighed til at afstemme, hvilket skete med det Resultat, at det første Afsnit af Udtalelsen (angaaende Sammenkaldelse af en Kirkedag) blev vedtaget med 247 Stemmer mod 6, som stemte derimod, og 27, som afholdt sig fra at stemme; og det sidste Afsnit (om Menighedsraad og Præstevalg) blev vedtaget med alle Stemmer imod 4, som stemte derimod, og 8, som afholdt sig fra at stemme.